

gemu, in mi načelniki poslanstva smo vedno gledali na to, da nismo storili ne več ne manj kakor Perzijanci. Tako, na primer, smo oboji ob enem se zemlje dotaknili, kedar smo se pozdravili. Zunaj mesta so nas pričakovali životni čuvaji kraljevi, in tu smo se dalj časa zabavali z različnimi rečmi zgolj zato, da smo se mudili in nismo poprej stopili v mesto, kakor je bilo določeno. Naposled smo vendar prilezli v predmestja. Naš spremljevalec Aga Mir je imel natančno uro, po kateri je meril našo hojo in ježo, da se je v vsem točno vjemala z zvezdogledovimi določbami. „Se deset minut imaš“, omenil je pologlasno, „tedaj le počasi!“ Kmalu na to je zaklical: „Sedaj pa hitreje!“ In zopet čez nekaj hipov: „Počasi, počasi!“ Naposled je zavpil: „Sedaj pa le!“ in ta hip je stopil moj konj skozi mestna vrata. „Hvalo Bogu!“ zavriskal je Aga Mir, in obraz se mu je veselja posvetil. „Kakor nalašč, ravno pravi hip! Kako mi to dobro dé!“

Jezdili smo po ulicah in cestah teheranskih tako dolgo, da smo prijezdili do poslopja prvega ministra Hadši Ibrahima. Ta slavni mož je bil takratnega šaha na prestol posadil. Kmalu je prišel Ibrahim, da nas sprejme in pozdravi. V razgovoru je pokazoval zdravo pamet, odkrisosrčnost in dovolj duševne sile. Ko smo se po dolgem obravnavanju pomenili zastran naslovov, nagovorov in drugih dvorljivosti, ki so navadni ob zaslišanju, prišla je ura, ob kateri smo smeli stopiti pred veličastvo perzijanskega kraljestva. Sijajno opravljeni smo jezdili h kralju, po ulicah pa se je kar trlo ljudi, ki so v nas zijali, in celi oddelki vojakov peš in jež v azijskem nagizdju so izdrževali red. Na preddvoru šahove palače stali so in nas pričakovali dragoceno opravljeni konjiki. Od tu smo prišli na vrt pred sprejemno dvorano, in tu še le smo se prepričali o sijajnosti perzijanskega dvora. Tu so stali vsi princi, plemiči in dvorjani, pa viši državni služabniki vsak pri svojih, vsak po svojem zvanju od častnika pri vratih pa tje do prestoljenaslednika Abbas Mirze. Vsak je imel zlat ročaj pri meču, in kašemirski šal okrog života ovit. Nad vse pa je sijal kralj sam. Bledemu lepemu obrazu se je vrlo podala dolga črna brada, po obleki pa je bilo našitih toliko dragih kamnov, da je kar vid jemalo, dokler je kralj na solncu stal.

Vzdigneta se obrednika ter se slovesno bližata prestolu. Po dvakratnem priklonu spregovori sprejemnik prošnje: „Stotnik Malcolm, poslanik namestnega kralja indijskega, prišel je k tvoji visokosti.“ Na to je kralj mene pogledal ter glasno rekel: „Dobro došel!“ Ko smo se tako pozdravili, stopali smo potem po stopnicah v dvorano, in postavili se vsak na svoje zaznamovano mesto. Odprli so pismo namestnega kralja, ki so ga do sedaj nosili v malih zlatih neškah, in prečitali ga. Potem me je začel šah izpraševati, kako je kralju angleškemu, kako namestniku indijskemu, kako sem bil sprejeman po Perziji, ali sem zadovoljen, in drugo tako. Zaslišanje je trajalo 20 minut, ko je bilo pri kraju, šli smo od kralja. Pozneje sem bil še več potov pri njem, mnogo me je izpraševal, kako vrejena je pač država angleška, kako se ima njen vladar itd. Dvoje mu kar nič ni bilo po volji: prvič, da ima kralj angleški samo eno ženo, drugič, da ga zakoni omejujejo v oblasti. „Taka mogočnost sicer dolgo traje“, omenil je smehljaje, „ali nima pravega užitka in moči, kakor moja. Gledi, tu stojé Soliman, kan Kadir in drugi velikaši moje kraljevine, in jaz morem vsem glave posekati, ako bi hotel.“ In obrnivši se k dostojanstvenikom omenil je: „No, povedite, ali je res ali ni?“

„Res je, ti moreš, samo da hočeš!“ odgovorili so vsi od kraja.

Celó vrli minister Ibrahim je bil pozneje žrtva samosilstva in trme kraljeve, da-si ga je le on posadil na prestol. In tega ministra se je kralj še vendar nekambal! Kedar je kralj po otročje razsajal in razne bedarije uganjal, tedaj so ga ljubljenci njegovi strašili z imenom ministrovim, češ, da „Ibrahim gre, Ibrahim gre!“ da so ga spametovali in ugnali. No, in tudi ta vrli možak je padel kot žrtva samosilja in trme kraljeve.

Vse to je Ibrahim tudi sam slutil, ter je poslaniku pri slovesu naravnost omenil. Dve leti pozneje je Ibrahim umrl okrutne smrti. Po barbarskem običaju perzijanskem je zadela nemila sodba tudi sinove in brate njegove; ene so pomorili, ene oslepili, vsi pa so prišli ob premoženje. Zato pa je kralj pozneje ob važnih zadevah na vso moč pogrešal svojega modrega ministra, in je več potov potožil: „Kje je Ibrahim, kje? On edini je znal kralju svetovati.“

Take okrutnosti so bile nekaj vsakdanjega na Perzijanskem. Malcolm se je seznanil slučajno z nekim deželnim načelnikom po imenu Rica Kuli kan. Ta stari plemič je bil oslepljen v onem času, ko ste se rodovini Cend in Kadšir prepirali za prestolj perzijanski. Povedal nam je zgodbo svoje nesreče, pa ne zato, da bi ga pomilovali, ampak zato, da bi nas zabaval, kajti v deželi, v kateri se take in enake okrutnosti pogostem nahajajo, smatrajo se kot navadna dogodba, in se ne zdé tako grozne, kakor drugi, ker jih niso vajeni.

„Jaz sem bil iskren privrženec Kadširovemu domu“, pričel je pripovedovati stari mož, ki je nosil sedaj svičeno obvezo preko praznih oči. „Ko sem pozneje prišel v roke podli rodovini Cendovi, čudil sem se, da me ni zadela huja kazen. Poslali so nekega hlapčona s skrhanim nožem, da mi oči iztakne. Jaz sem mu ponudil 20 tomanov, da bi mi z mojim žepnim nožičem oči iztaknil, pa ni hotel. Pital me je s hudobcem, očital mi je, da sem mu bil brata ubil, in obžaloval je le to, da nima dovoljenja umoriti me. Jaz sem se vlegel na hrbet, češ, da sem pokoren. On je brzo zavihal rokava, vzdignil nož in mi hotel poklekniti na prsi. Jaz pa sem nenadoma nogo vzdignil, ter ga tako silno sunil v trebuh, da se je kar prevrnil. No, da si ga ti videl, to bi se bil smejal. Jaz šinem po konci, on tudi, ali ker je bil močnejši od mene, pomedel me je na tla, in oči iztaknil. Rani ste se kmalo zacelili, in ko je rodovna Kadširova zopet na površje splavala, bil sem bogato nadarjen za prestale muke. Ničesar mi ne manjka, živim v tako lepem miru, da malokdo tako pri nas, če tudi dobro vidi. Kedar se primeri, da izgine denar iz blagajnice, pravi kralj: „E, ubogi Rica Kuli kan! Pustite ga!“ No, poslanik moj, ali nisem pri vsej slepoti bolje zavarovan proti nesreči, kakor da imam najbolje oči? Na to se je glasno zasmeljal.“

Mnoge pokrajine perzijanske so prekrasne, in bogate prirodni, tudi zemlja je bila svoje dni dobro obdelana. Ali ljudstvo vendar huje in huje leze v siromaštvo, da-si je bogato nadarjeno in primeroma visoko naobraženo. Perzija je izsesana od prevelikih davkov. Po cele vasi se izselijo in umaknejo v oddaljene kraje, kamor roka tlačiteljev ne more seči, ostale pa, ki se upirajo lakomnim davkarjem, grozno kaznujejo. Poberó jim imetje, pokončajo poslopja, in polje se zaraste z grmičjem in mladim lesom, ali pa kar pusto in zane-marjeno leži.

Mnogovrstne novice.

* Varujte se sleparjev! Minuli petek zjutraj ob pol 7. uri srečata pred frančiškansko cerkvijo v Ljubljani kupčevalca s cunjami Janeza Capoletti-ja s Kopra

dva neznana moža, katera sta ga nagovorila in vprašala, koliko se bo mudil v Ljubljani. Med razgovorjanjem, ko so vsi trije šli proti gledališnim ulicam, odpade enemu neznanih višnjeva žepna ruta, ne da bi bilo videti, da bi bil to zapazil oni, ki jo je izgubil. Janez Capoletti hitel je pobrati jo in izročiti izgubniku, kateri jo je z živahnim zahvaljevanjem prevzel, en vogal rute razvozlal in razvil tam zavezan bankovec za petdeset goldinarjev dostavlja, kako huda zguba bi ga bila zadela, ako bi Janez Capoletti rute ne bil zapazil in njemu vrnil. Oba neznanca povabita na to poštenega najdenika Janeza Capolettija iz hvaležnosti v kavarno Fischerjevo na Kongresnem trgu na črno kavo, katero sta hotela plačati. Komaj bila je kava natočena, povabita hvaležna moža kupčevalca s cunjami na igro s kockami, pa Capoletti je ponudbo odbil. Toda kmalu potem zaspi, ker sta mu ptujca gotovo skrivaj omočnice stresla v kavo, in ko se Capoletti zbudi, pogreši takoj dva petdesetaka, katera je imel v žepu životnika, tujca pa sta zginila.

Prav tako sta osleparila gotovo ravno tista dva sleparja človeka v Šiški; pridružila sta se kmetu, ki je v Ljubljani prodal vole. Eden tujcev izgubi polo, katero kmet pobere in izgubniku vrne. Ptujca sleparja trdita, kolike vrednosti je zgubljena pola in v zahvalo povabita kmeta na polič vina. Tam se prične takoj igra s kockami, in ko kmeta osleparita za 45 gold., popihata jo nagloma naprej.

Ko so se te dogodbe mestni policiji naznanile, bili so sleparjema za petami kmalu mestni redarji. Ker sta sleparja govorila laško in slovensko, misliti je bilo naravno, da se bodeta tička vrnila proti Trstu. In res, mestna stražnika Lukman in Orehek zasačila sta sleparja v Logatcu. Eden je bivši trgovec iz Trsta Anton Toniatto, drugi je sekalec iz Gorice Anton Defent. Našli so pri njima ukradenih 100 gold. in še precejšnjo svoto denarja. Stražnika pripeljala sta malopridna tička v kletko na ljubljanski Žabjek, kjer bodeta Tončika imela prilike dosti časa premišljevat, da sleparstvo še nikdar nikomur ni sreče prineslo.

* **So priljudne Štajarke.** Lojzika Ledinek služila je skupaj z nemškim Tatzerm v eni hiši, in ker je bila Lojzika mlada in čedne postave, Tatzerm pa tudi še mlad, bilo je znanje kmalu storjeno in Tatzerm je le še popraševal, jeli ima Lojzika kaj pod palcem. Ta spoznavši, da njen ženin ne poreče „ja“, ako ne čuti denarja, lagala se mu je tako debelo, da je sama sebi verjela. Rekla je, da ima 4000 gold. spravljenih pri sodniji na hranilnični knjižici, 2000 gold. da podeduje po bratu mesarju, ki se je nezdavnej razprl s svojo ženo in se zato sam končal; njeni stariši pa, ki so ji v resnici zapustili 30 gold., da so ji zapustili hišo z 20 sobami, vinogradi in pristavo, pa sto oralov polja. — Njen nemški ženin ji je vse to vrjel, z enakimi lažmi preslepila je krčmarja, da ji je upal ženitvansko pojedino, katera je stala 235 gold., tudi trgovec ji je upal svatovsko obleko. — Pa po poroki denarja in posestva ni bilo nikjer, še le 20 let stara poročena ušla je možu, pretekli teden pa je bila pri graški sodniji obsojena na 13 mesecev ječe.

Naši dopisi.

Z Dunaja 11. julija. — Pasji dnevi pričenjajo se tudi tukaj in čutijo se pri nas tem huji, kolikor več — pasjih — ljudi se nahaja pri nas. — Vročina je huda in tako se podnevi skriva vse, kar se more po različnih sencah in še le na noč pričinja se bolj živahno življenje izrekoma v „Praterji“ in po različnih vrtih.

Sicer pa še sledi, da je uže mesto zapustil, kdor je mogel, dijaki se odpravljajo, uradniki in trgovci iščejo si tudi na deželi kaj hlada, bogatini pa so se uže zdavnej preselili na svojo grajščine in vile. Odkar so končane volitve za državni zbor, prestalo je tudi viharo, politično življenje, brez kakoršnega se tukaj nobene volitve misliti ne morejo.

Le tu in tam čuje se še o praski kot posledici volitev. Brati je bilo, kako je baron Czedik za ušesa zgrabil državne železniške uradnike, ki so se izrekoma na Gornjeavstrijskem odlikovali po strastni agitaciji zoper ministra Falkenhayna in Pinota; Czedik prepovedal je železniškim uradnikom najstrogeje utikati se v politične borbe, zažugal je, da bo najstrogeje postopal, ako še kedaj kaj tacega čuje in da resnico pokaže, premestil je takoj nekaj najhujših agitatorjev v take kraje, kjer jim bo veselje prešlo za strastno strankarstvo.

Tudi minister Pražak stresil je državno-pravdniškega namestnika Sturca, brata bivšega poslanca ter ga zarad širokoustenja v političnem društvu „Eintracht“ prestavil z Dunaja v malo mestice Steyer.

Ko je Vaš ljubljenec minister Conrad videl toliko poguma pri družih ministrih in se je očitalo, kako so se pa različni učitelji, viših in nižih vrst ne samo pri zadnjih volitvah, temveč ves čas Taaffejevega vladanja očitno in brezozirno stavili na čelo protivladine agitacije, mislil si je, da bi se s tem znal prikupiti krogom, pri katerih je uže zdavnej zgubil veljavo in zaupanje, ako tudi on nekaj reče proti politikovanji učiteljev. In res izdal je naredbo, nekoliko po izgledu Czedikovem, deloma pa ji pridejal nekoliko „klasične humanitete“ in tako si je mislil: sedaj vendar nihče več ne poreče, da nasprotujem Taaffejevi sistemi, ker je v njegovem programu tudi narodna enakopravnost in krščanska odgoja, tedaj mi niti Slovenci niti Tirolci ne morejo več nasprotovati. — Pa „besede“ ministra Conrada dosti vedó ceniti vsi njegovi poznanci in nasprotniki, prijateljev nima med nobeno stranko.

In tako je tudi ta naredba rodila ves drug sad, kakor si ga je minister pričakoval; ker ravno one dni, ko je naredba zagledala svitli dan, počil je iz novega glas, da naučni minister odhaja. Nekateri časniki pravili so o zelo burni ministerski seji, katere so se vdeležili tudi načelniki desniških klubov in po tej seji, da se je minister Conrad odpeljal naravnost k cesarju v Išel.

Meni se je ta dogodba bolj verjetno pripovedovala drugače. Po tem poročilu, naznanil je tukaj živeči politik ministrom, da bi bil obstanek ministra Conrada vsi desnici državnega zbora gotov povod soglasnega upora zoper njega in tako zoper vlado, kar bi bilo enako nevarno za vlado kot za večino. Rešitev narodnega vprašanja dano je skoraj popolno v roke naučnega ministra, za katerega pa ne mara ne desnica ne levica, tedaj klic po novem naučnem ministru skoraj soglasen:

Kostanjevica. — 11. julija zvečer prišel je gospod baron Winkler, ko je ta dan Veliko dolino, Čatež in Sv. Križ obiskal, da se prepriča osebno o škodi po toči, tudi v Kostanjevico. Občinsko svetovalstvo, gosp. gardini stotnik in uradništvo se mu je poklonilo zvečer in zjutraj pri odhodu. Gardina godba, da-si še jako mlada, je gospodu baronu napravila podoknico.

Iz Planine pri Vipavi 12. julija. (Izv. dop.) Uže dolzih 50 let minulo je ravno o sv. Jurji, odkar pastiruje pri nas velečastni gospod Josip Nakus — pač zelo redka prikazen vsaj v ožji domovini naši! Da bi se obhajal spomin nenavadnega dogodka kolikor možno slovesno, pregovarjali so preponižnega, 81letnega gospoda duhovnjani z njega prijatelji. V veliko veselje